

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru
(judecător Sergiu Stratan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
(judecători Nelea Budăi, Ion Muruianu, Valei Efros)

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența

Președintele ședinței
Judecători

Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Gandraman Rodica către
ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL privind constatarea caracterului abuziv al clauzelor
contractuale, anularea clauzelor contractuale și obligarea modificării contractului,

c o n s t a t ă:

La 17 mai 2016, Gandraman Rodica a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL, prin care a solicitat recunoașterea nulității absolute a prevederilor pct. 6.6 din Contractul de împrumut nr. 47 din 26 decembrie 2011; pct. 6.6 din Contractul de împrumut nr. 48 din 29 decembrie 2011; pct. 6.6 din Contractul de împrumut nr. 1INV din 19 ianuarie 2011; pct. 5.6 din Contractul de împrumut renegociat nr. 298 din 03 martie 2014; obligarea pârâtului la restituirea către reclamant a sumelor plătite nedatorat în baza clauzelor constatate ca fiind lovite de nulitate absolută și încasarea din contul pârâtei a tuturor cheltuielilor de judecată (f.d. 10-14, vol. I).

La 06 iunie 2016, reclamanta Gandraman Rodica, a depus o cerere de reducere a cuantumului pretențiilor, prin care a renunțat la căpătul de cerere privind obligarea pârâtului la restituirea către reclamant a sumelor plătite nedatorat în baza clauzelor constatate ca fiind lovite de nulitate absolută (f.d. 5, vol.I).

Ulterior, la 17 februarie 2017, reclamanta a depus o cerere de majorare a cerințelor cererii de chemare în judecată, prin care suplimentar a solicitat constatarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale, prin care au fost stabilite dobânzi în baza contractelor de împrumut, și anume: pct. 4.1 din Contractul de împrumut nr. 47 din 26 decembrie 2011; pct. 4.1 din contractul de împrumut nr. 48 din 29 decembrie 2011; pct. 4.1 din Contractul

de împrumut nr. 1INV din 19 ianuarie 2011; pct. 3.1 din Contractul de împrumut renegociat nr. 298 din 03 martie 2014; constatarea nulității absolute parțiale a următoarelor clauze privind dobânda, în partea ce depășește relația rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei, și anume: pct. 4.1 din Contractul de împrumut nr. 47 din 26 decembrie 2011; pct. 4.1 din Contractul de împrumut nr. 48 din 29 decembrie 2011; pct. 4.1 din Contractul de împrumut nr. 1INV din 19 ianuarie 2011; pct. 3.1 din Contractul de împrumut renegociat nr. 298 din 03 martie 2014, precum și obligarea ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL să modifice contractele încheiate cu reclamantul ca urmare a constatării nulității absolute parțiale a clauzelor privind dobânda și dobânda suplimentară ca efect al nulității integrale a clauzelor și emiterea graficelor noi de rambursare în urma acestor modificări (f.d. 133-136, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 februarie 2018 cererea de chemare în judecată depusă de către reclamanta Rodica Gandraman împotriva pârâtei ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL a fost admisă parțial.

S-au declarat nule: - pct. 6.6 din Contractul de împrumut nr. 47 din 26 decembrie 2011 în partea ce se referă la calcularea dobânzii suplimentare pentru întârzierea achitării dobânzii stabilite în pct. 4.1. din contract;

- pct. 6.6 din Contractul de împrumut nr. 48 din 29 decembrie 2011 în partea ce se referă la calcularea dobânzii suplimentare pentru întârzierea achitării dobânzii stabilite în pct. 4.1. din contract;
- pct. 6.6 din Contractul de împrumut nr. 1INV din 19 ianuarie 2011 în partea ce se referă la calcularea dobânzii suplimentare pentru întârzierea achitării dobânzii stabilite în pct. 4.1. din contract;
- pct. 5.6 din Contractul de împrumut renegociat nr. 298 din 03 martie 2014 în partea ce se referă la calcularea dobânzii suplimentare pentru întârzierea achitării dobânzii stabilite în pct. 3.1. din contract.

În rest, pretențiile înaintate au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 215, 217-224, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 20 februarie 2018, ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 februarie 2018 (f.d. 227, vol. I).

La 16 martie 2018, Gandraman Rodica, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Coadă Andrei, de asemenea, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 232, vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2018 nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL și Gandraman Rodica. S-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării instanței de apel cererilor de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care își întemeiază apelurile declarate și dovezile de plată a taxei de stat în mărime a câte 300 lei pentru fiecare cerere de apel, cu stabilirea unui termen până la 09 mai 2018 pentru lichidarea neajunsurilor (f.d.233-235, vol. I).

La 04 mai 2018, ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscurtă, prin intermediul Curții de Apel Chișinău, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2018, solicitând admiterea acestuia,

casarea încheierii instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare la faza primirii în procedură a cererii de apel (f.d. 241, vol. I).

În motivarea recursului a indicat că Gandraman Rodica prin cererea de chemare în judecată a solicitat declararea nulității clauzelor din contractele de împrumut care se referă la dreptul împrumutătorului ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL de a calcula dobânda suplimentară în situația în care împrumutatul va admite restanță. Astfel că în situația admiterii acțiunii se va impune recalcularea datoriei existente în sensul micșorării și va avea efecte patrimoniale asupra ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL.

Susține că cererile de apel urmează a fi impuse cu taxă de stat pornind de la caracterul patrimonial al acțiunii, iar valoarea acțiunii urma să fie determinată de reclamantă încă la faza depunerii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii instanței de apel din 17 aprilie 2018 a fost recepționată de către reprezentantul ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL, avocatul Dumitru Barbăscurtă, la 21 aprilie 2018 (f.d. 242, vol. I).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 04 mai 2018 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2018, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

După cum se constată la caz la 20 februarie 2018, ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL, prin intermediul reprezentantului său, avocatul Dumitru Barbăscurtă, a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 februarie 2018, fără achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, contrar art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Instanța de apel mai constată că la 16 martie 2018, reprezentantul Rodicăi Gandraman, avocatul Andrei Coadă, de asemenea a depus cerere de apel nemotivată, fără a prezenta dovada achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Conform art. 84 Cod de procedură civilă RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Iar, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992 pentru cererea de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat se stabilește în cuantum de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Raportând la caz prevederile legale enunțate, instanța de recurs reține că instanța de apel stabilind că apelanții nu au prezentat cererile de apel motivate și nu au achitat taxa de stat la depunerea cererii de apel, prin prisma prevederile art. 368 alin. (1) CPC întemeiat a dispus, prin încheierea din 17 aprilie 2018, de a nu da curs cererilor de apel depuse de către ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL și SRL Gandraman Rodica, acordându-le un termen rezonabil pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu poate reține argumentul recurentului cu privire la faptul că instanța de apel în mod eronat a considerat acțiunea reclamantei ca nepatrimonială, obligând apelanții să achite taxa de stat în cuantum de 75% din taxa plătită la depunerea cererii de chemare în judecată.

Or, la caz, Colegiul remarcă că reclamanta-intimată Gandraman Rodica, prin cererea din 03 iunie 2016 și-a concretizat pretențiile din acțiune, renunțând la solicitarea privind restituirea de către ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL a sumelor plătite nedatorat, susținând doar pretențiile ce țin de nulitatea unor clauzele contractuale, fără a solicita încasarea unor sume rezultate în urma declarării nulității acestor clauze contractuale. Iar instanța de fond a admis spre examinare și s-a expus exclusiv doar în privința pretențiilor cu caracter nepatrimonial și anume pretențiile privind declararea nulității clauzelor contractuale.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că instanța de apel corect a calculat cuantumul taxei de stat în mărime de 300,00 lei, ce urmează a fi achitat de către apelanți la depunerea cererii de apel și respinge argumentul recurentului ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL din recurs, precum că litigiu în cauză ar fi unul cu caracter patrimonial și că la depunerea cererii de apel, apelanții urmează să achite taxa de stat în cuantum de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

În subsidiar se va menționa că încheierea instanței de apel din 17 aprilie 2018 nu a fost contestată în partea indicației privind acordarea unui termen pentru prezentarea cererilor de apel motivate, din care considerente instanța de recurs nu va verifica legalitatea încheierii contestate în această parte.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la

concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 aprilie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gandraman Rodica către ÎM OM "MOLDCREDIT" SRL SRL privind constatarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale, anularea clauzelor contractuale și obligarea modificării contractului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Dumitru Visternicean

Judecători

Nicolae Craiu

Luiza Gafton